

Dejavniki motivacije za vseživljenjsko učenje

Helena Handukić*

Fakulteta za organizacijske študije v Novem mestu, Novi trg 5, 8000 Novo mesto, Slovenija
hhandukic@gmail.com

Povzetek:

Raziskovalno vprašanje (RV): Kateri dejavniki vplivajo na motivacijo za izobraževanje odraslih?

Namen: Namen in cilj raziskave je preučiti in predstaviti izobraževanje, družbene vidike izobraževanja, kakšen vpliv imata dednost in okolje kot dejavnika za motiviranje za izobraževanje in kaj odrasle motivira za izobraževanje.

Metoda:

Metoda, ki smo jo uporabili je kvalitativen, deskriptiven pristop, ki temelji na preučevanju obstoječe literature, člankov ter na podlagi osebnih izkušenj.

Rezultati:

Rezultati raziskave so pokazali, da je za razvoj posameznika in družbe pomembno kontinuirano izobraževanje, ki je povezano z pridobivanjem znanj, ki se lahko uporabi na različnih področjih življenja.

Družba: Kontinuirano izobraževanje odraslih je pomembno za osebni in družbeni razvoj.

Originalnost: Naredili smo pregled člankov ter ugotovili, da je pridobivanje novih znanj in spoznanj ključnega pomena za učinkovitost posameznika na različnih področjih življenja.

Omejitve/nadaljnje raziskovanje: Raziskava je bila narejena na podlagi teorije, člankov in študijskih nalog.

Ključne besede: izobraževanje, vseživljenjsko učenje, motivacija, samoučinkovitost, uspešnost, odličnost, usposabljanje, učinkovitost, odrasli.

1 Uvod

V današnjem času razvoj znanosti in tehnologije narašča z nesluteno hitrostjo, zato je kontinuiran proces izobraževanja edini način, da odrasli ostanejo v stiku z novostmi. Posamezniku daje poseben življenjski pomen za pridobivanje znanja, veščin, spretnosti ter kompetenc za opravljanje kakršnekoli dejavnosti.

V sodobni družbi sta vzgoja in izobraževanje z znanostjo najpomembnejša infrastrukturna dejavnost. Raven izobrazbe delovno aktivnega prebivalstva je pomemben sestavni del kakovosti »človeškega kapitala«, ki odločilno določa smer in hitrost nacionalnega razvoja. Zato se danes bogata država šteje za visokokakovosten človeški potencial in jo optimalno izkorišča. Kreativnost je danes sodobna in aktualna družbena tema, zato je del vseživljenjskega učenja in izobraževanja. Glede na to, da je izobraževanje odraslih sestavni del celovitega sistema izobraževanja in je najdaljša faza vseživljenjskega učenja ter izobraževanja, je v tem segmentu treba upoštevati ustvarjanja. Mnogi odrasli se izobražujejo, da bi pridobili novo znanje, ki bi jim omogočilo boljši materialni obstoj in s tem boljše

* Korespondenčni avtor / Correspondence author

Prejeto: 1. februar 2018; revidirano: 5. februar 2018; sprejeto: 21. februar 2018. /

Received: 1. February 2018; revised: 5. February 2018; accepted: 21. February 2018.

življenje. Novo pridobljeno znanje in izkušnje so v veliki meri tesno povezane z njihovimi interesi. Ustvarjalnost je področje, ki je povezano z interesi mnogih ljudi, tako da je izobraževanje ustvarjalnih odraslih zelo prisotno v okviru številnih izobraževalnih programov. To je le ena od nalog izobraževalnih ustanov, kjer v okviru številnih tečajev, seminarjev, delavnic ali kot sestavni del programov nekaterih združenj omogočajo pridobivanje znanj in kompetenc.

Barle & Trunk Širca (2013) sta mnenja, da izobraževanje postaja vse bolj pomembno področje politike z vidika družbenega in ne le individualnega razvoja, saj lahko pripomore k boljšemu razumevanju in spodbujanju gospodarske rasti, izboljšanju socialne kohezije in zmanjševanju družbenih neenakosti ter s tem k večji družbeni blaginji. Ker pa je izobraževanje v družbi znanja vse pomembnejše, se srečuje z različnimi izzivi. Dvig izobrazbene ravni naj bi bil pomemben tako na družbeni ravni kot na osebni ravni posameznika. (str. 21)

Krajnc (1977) navaja, da si z vseživljenjskim izobraževanjem postavimo temelje za nadaljevanje študija v kasnejšem obdobju. Na pripravljenost posameznika za izobraževanje prav gotovo vpliva motivacija oziroma dejavniki motiviranosti za nenehno rast posameznika v izobraževalnem procesu. Poseben pomen ima proces razvoja odraslih v smislu samostojne ustvarjalnosti. Na eni strani so ljudje, ki se le stežka izobražujejo bodisi zaradi finančnih sredstev ali zaradi slabih življenjskih razmer, vendar so kljub težavam visoko motivirani za doseganje cilja. Na drugi strani pa so ljudje, ki imajo ugodne možnosti za izobraževanje, vendar tega ne izkoriščajo zaradi drugih življenjskih prioritet, ki so si jih postavili. (str. 10-13)

Jelenc Krašovec (2003) pravi, da se sposobnost za učenje do dvajsetega leta starosti zvišuje, se pravi, da narašča, medtem ko pa kasneje začne upadati. Dokler je odrasla oseba zdrava in miselno aktivna, je posledično tudi bolj sposobna za učenje. (str. 21)

Namen in cilj raziskave je preučiti in analizirati razloge, zakaj se odrasli izobražujejo, ter dejavnike, ki vplivajo na njihovo odločitev. Ali genetska zasnova in okolje, v katerem se nahajajo, vplivata na motivacijo za izobraževanje odraslih? Kakšen vpliv ima vseživljenjsko učenje na konkurenčno prednost odraslih na globalnem trgu?

Samo s pozitivnim pristopom za individualen razvoj sposobnosti lahko dosežemo univerzalno odličnost.

2 Teoretična izhodišča

2.1 Dejavniki, ki vplivajo na izobraževanje

Z različnih aspektov, kot so: biološki, histirični, sociološki, psihološki ipd. je možno opredeliti proces izobraževanja. Glavna naloga družbenega življenja je prenašanje izobraževanja kot družbenega izročila. (Puklek Levpušček & Zupančič 2009, str. 13)

Tako se določena kulturna dediščina prenaša iz roda v rod. Izobraževanje posameznika oblikuje ter mu je v oporo pri določanju življenjskih smernic. S pomočjo izobraževanja se oblikuje in pripravlja za življenje tudi posameznik. Brez izobraževanja in novih spoznanj odrasli ne morejo biti inovativni, saj je znanje najdragocenejši zaklad današnjega časa. Vgrajene resnice in spoznanja vrednotijo sistem izobraževanja. Izobraževanje je splošen pojem in se ne nanaša na konkretno izobrazbo, ki jo učenec pridobi v tej ali oni šoli s študijem literature in podobno.

Barle & Trunk Širca (2013) navajata, da je dvig izobrazbene ravni ena izmed prednosti, ki jih prinaša globalizacija. Evropska unija opredeljuje, da so stroški povezani z izobraževanjem in vzgojo naraščajoči predvsem na področju podaljševanja visokošolskega šolanja oziroma vseživljenjskega učenja posameznika. (str. 2)

Vedenjsko-genetska teorija temelji na metodah in ugotovitvah o načinu delovanja okolja na vedenje (vključno z učno uspešnostjo), vendar zaradi individualnih razlik med posamezniki (te so delno genetskega izvora) ne moremo pričakovati povsem enakih učinkov. Podedovane vedenjske poteze so redko dedljive več kot 50%, kar pomeni da preostanek gradijo okoljski dejavniki. (Puklek Levpušček & Zupančič 2009, str. 15-17)

»Pri tem igra pomembno vlogo vzgoja za medsebojno strpnost, altruizem in empatijo ter nenehno izobraževanje, ki približuje različne kulture ter med njimi vzpostavlja sožitje in sočutje«.

(Mednarodni forum odličnosti in mojstrstva (Otočec, 2010)

Koeficient dedljivosti ni konstanten, spreminja se v odvisnosti od ravni raznolikosti okolja in genetske sestave populacije. Avtor Musek (1995) navaja, da delovanje genov ni nekaj absolutnega, ni nekaj kar je vnaprej nepreklicno določeno, kakšen bo posameznik, temveč je odzivanje organizma na okolje, s katerim je v stiku. Vsi segmenti razvoja posameznika potekajo z vzajemnim delovanjem genov iz okolja iz katerega posameznik prihaja. (str. 5)

V tabeli 1 so ponazorjeni razlogi za izobraževanje (Radovan & Vilič Klenovšek, 2001, str. 103).

RAZLOGI	%
Pridobitev novega znanja, lasten razvoj	25
Uspešnost pri delu, v stroki	20
Zahteve delodajalca	16
Izboljšanje izobrazbene ravni	10
Želja, veselje do učenja in izobraževanja	10
Izboljšanje svojega položaja, uspešna kariera	7
Večja uspešnost, uveljavitev v družbi	5
Možnost zaposlitve ali prezaposlitve	4
Družabni stiki	3
Drugo	1

2.2 Vpliv samoučinkovitosti na izobraževanje

Samoučinkovitost je psihološki konstrukt, ki predstavlja prepričanja posameznikov o njihovih lastnih sposobnostih izvajanja nadzora nad osebnim delovanjem, delovanjem v njihovi okolici in dogodki, ki vplivajo na njihovo življenje. Prepričanja v svojo lastno učinkovitost so temelj delovne organizacije.

Albert Bandura je začel preučevati samoučinkovitost kot posameznikovo prepričanje o njegovih zmožnostih, kako izvajati neko dejavnost in kako se nekaj naučiti. (Bandura v Puklek, Levpušček & Zupančič, 2009, str. 61). Na oblikovanje posameznikove »usode« vplivata okolje in vedenje, ravno tako je pri motivaciji treba upoštevati tudi neskladnost med rezultati dejanja in notranjimi standardi posameznika. V bistvu gre za lastno percepcijo o tem, koliko je kdo uspešen, kar ocenjujmo na podlagi osebne kompetentnosti. Samoučinkovitost je proces organiziranja in izvrševanja posameznih dejanj za doseg zastavljenega cilja. Interakcija med osebnimi dejavniki, vedenjem, prepričanjem in mišljenjem opredeljuje posameznikov uspeh in povezuje mehanizme samournavanja.

Zimmerman (1995) navaja, da so vlogo samopodobe ovirali različni konceptualni in psihometrični mejniki, kar pa se je leta 1977 spremenilo z Bandurovo semensko razpravo-teorijo izvira, posredovalnih mehanizmov in raznolikih vplivov osebnih prepričanj o učinkovitosti. Samoregulacijo lahko poučujemo in se je naučimo ter jo uporabimo kot strategijo za povečanje motiviranosti za dosežke. (str. 202)

2.3 Opredelitev pojma motivacija

Z opredelitvijo splošnega pojma motivacija se ukvarjajo različni avtorji. Musek & Pečjak (1992) pravita, da je motivacija stalen proces strmenja človeka k doseganju zastavljenih ciljev. Na zasebno življenje posameznika vplivajo tako negativni kot pozitivni rezultati. Z motivacijo se ukvarja veda psihologija, razlago motivacije pa dopolnjujeta še filozofija in sociologija. Motivacija se lahko uporablja kot orodje pri vedenju, vendar je to odvisno od posameznikovih lastnosti in različnih vplivov iz okolja v katerem se želi uresničiti. (str. 56)

Brajša (1996) pravi, da naj bi motivacija predstavljala notranjo moč, na katero močno vpliva okolje iz katerega posameznik prihaja. Vedenje osebe oblikujejo motivacijski dejavniki, kot spremenljivke, ki vplivajo tako na vzročne kot na posledične odločitve posameznika. Na ta način motivacija vpliva na obnašanje in vedenje posameznika, tako na zasebnem kot na profesionalnem področju in ni odvisna le od enega dejavnika. (str. 65)

Uhan (2001) je mnenja, da je za doseganje zastavljenih ciljev in zadovoljevanje potreb pomembna motivacija. Človekovi motivi se kažejo kot stalen proces spodbujanja k naravnosti za učinkovitost. Motivacija lahko deluje kot razvijanje spodbujevalnega doživljanja za doseganje zastavljenih ciljev, ki imajo dodano vrednost, ki se kaže v tem, da si človek želi biti vedno bolj učinkovit. Skozi koncept dodane vrednosti se dvigne samozavest. (str. 11)

Stirling (2013) navaja, da ima značaj ključno vlogo pri tem, koliko bo kdo uspešen. Samokonfiguracija in samoučinkovitost sta tesno povezani z ocenjevanjem samega sebe glede na posamezne naloge ali cilje. Nekdo potrebuje stalno spodbudo za doseganje cilja medtem ko je nekdo drug visoko motiviran sam od sebe in bo za dosego cilja naredil vse kar lahko. (str. 51-72)

Odrasle spodbuja k učenju motivirano obnašanje, ki ima svoje vzroke in cilje. Motivacijski procesi sprožijo izzivanje človekove aktivnosti in usmerjanje na zastavljene cilje. Interesi ljudi so različni, kar pomeni, da nekdo vidi določen smisel v doseganju cilja in zaradi tega naredi nekaj zase. Pri uresničevanju ciljev pa lahko hitro pride do situacije, ki zadržuje preprečuje ali celo onemogoča zadovoljitev potreb. Takrat se človek znajde v frustracijski situaciji, kjer ima pomembno vlogo faktor vplivanja, saj posamezniku potrjuje njegovo znanje in sposobnosti. Dejavniki kot so: starost, spol, družbeno okolje, izobrazba, izkušnje povezane z izobraževanjem ali usposabljanjem, želja po novem znanju in novih veščinah, zavzetost za dokončanje prekinjenega izobraževanja, organizacijske spremembe, podpora organizacije in tudi želja po napredovanju po višjem dohodku, imajo velik vpliv na motivacijo.

2.4 Ovire za izobraževanje

Vseživljenjsko učenje postaja v modernih zahodnih družbah vedno pomembnejši sestavni del ekonomskega in družbenega razvoja. Danes je že splošno sprejeto dejstvo, da so zaloge znanja, ki jih posameznik pridobi v formalnem začetnem izobraževanju, nezadostne in je zato potrebno znanje nadgrajevati tudi v nadaljevalnem izobraževanju. Vseživljenjsko učenje ne pomeni samo brisanja meja med začetnim in nadaljevalnim izobraževanjem, temveč tudi vse večjo povezanost med učenjem ob delu in učenjem v prostem času. Družba prepoznava pomembnost izobrazbe, vendar to še ne pomeni, da so odrasli zanjo pripravljeni porabiti svoj čas za doseganje višje izobraženosti ali usposobljenosti. Kadar je motivacija prisotna, lahko pričakujemo, da bodo odrasli premagali marsikatero oviro, ki jim prepričuje izobraževanje. Nekateri odrasli so visoko motivirani, bolj so se pripravljene vključiti v izobraževanje in s tem posledično vložiti več truda in časa kot drugi. (Radovan, 2002, str. 33)

Motivacija je tista sila, ki spodbudi ljudi, da se vključijo v izobraževalni program in da v njem vztrajajo. Ko se sprašujemo o razlikah med njimi, govorimo o motiviranih in nemotiviranih odraslih ter strategijah kako izboljšati motivacijo. Razumevanje dejavnikov, ki vplivajo na večjo ali manjšo motiviranost z izobraževanje, običajno poteka z dveh vidikov. Prvi vidik opisuje predvsem notranje dejavnike motivacije za izobraževanje (npr. motive, potrebe, pričakovanja, prepričanja ipd.), drugi pa svoje razumevanje gradi na zunanjih dejavnikih, pod katerimi se človek vključuje v izobraževanje (npr. spol, starost, zaposlitveni status, položaj na delovnem mestu ipd.). Odrasli morajo najprej premagati naslednje ovire za dosego cilja (Radovan, 2002, str. 35-37):

- Situacijske ovire, ki so povezane z razmerami v družini, finančnim statusom in težave, ki se lahko pojavijo zaradi pomanjkanja časa ali slabega zdravstvenega stanja. Le-te pa izvirajo iz vsakega posameznika.
- Institucionalne ovire, ki lahko odraslemu preprečijo udeležbo v izobraževalnem

programu so birokracije s šolninami, neprimerni urniki in programi ter oddaljena lokacija.

- Dispozicijske ovire, kot so stališča, samopodoba, prepričanja o sposobnostih in njihova spoznanja pa se povezujejo z psihosocialnimi značilnostmi posameznika.

Sklepi sveta z dne 19. november 2010 o socialni razsežnosti izobraževanju in usposabljanju so, da sta izboljšanje ravni pridobljene izobrazbe ter zagotavljanje ključnih kompetenc ključnega pomena ne le za gospodarsko rast in konkurenčnost, temveč tudi za zmanjševanje revščine in krepitev socialne vključenosti.

Strategije Evropa 2020, ki določa ambiciozne cilje za pametno, vključujočo in trajnostno rast, ki jih je treba uresničiti v prihodnjem desetletju in v katerih je izpostavljena zlasti potreba po ukrepih za izboljšanje stopenj izobrazbe, dvig stopenj zaposlenosti in spodbujanje socialnega vključevanja, ter ki opredeljuje poseben krovni cilj EU v zvezi z izobraževanjem pa tudi druge v zvezi z zaposlovanjem socialnim vključevanjem ter raziskavami in inovacijami.

(Sklepi Sveta z dne, 19. novembra 2010 o pobudi Mladi in mobilnost – celovit pristop za obvladovanje izzivov, s katerimi se srečujejo mladi. Uradni list Evropske unije).

3 Metoda

Za raziskavo smo uporabili kvalitativni pristop, preučili smo članke, besedila in knjige, ki se ukvarjajo z tematiko proučevanega področja. Informacije smo zbirali s pomočjo internetnega sistema Google Učenjak, kjer smo poiskali članke, ki se nanašajo na obravnavano področje. Povzeli smo že obstoječa spoznanja in stališča avtorjev iz uporabljene literature. Koncepti izobraževanja temeljijo tudi na podlagi osebnih izkušenj.

4 Rezultati in razprava

Hitre in pogoste spremembe v svetu zahtevajo vseživljenjski razvoj osebnih, socialnih in strokovnih kompetenc posameznikov, ki so del sodobne družbe. Soočajo se s potrebnimi spremembami na področju izobraževanja. Učitelji imajo zelo različne pristope k poučevanju odraslih v konkretnem in ustreznem učnem okolju. Poučevanje je predvsem zaznano kot prenos informacij in tisti, ki novi koncepti poučevanja spodbujajo, razumejo učne vsebine. Udeleženci si s pomočjo novega pristopa poučevanja lahko izmenjujejo znanje o konceptu "učenja, kako se učiti".

Tabela 2. Dejavniki motivacije za izobraževanje odraslih

Dejavnik	Avtor
Družbene vrednote, pomen izobraževanja	(Barle & Trunk Širca, 2013, str. 21) (Krajnc, 1977, str. 10-13) (Jelenc Krašovec, 2003, str. 21)
Osebnostna uspešnost, motiviranost	(Puklek Levpušček & Zupančič, 2009, str. 13) (Barle & Trunk Širca, 2013, str. 2)
Genetska sestava, raznolikost, vpliv okolja, podedovane lastnosti	(Puklek Levpušček & Zupančič, 2009, str. 15-17) (Musek 1995, str. 5)
Motivacija, izboljšana samopodoba, samoregulacija, dosežek, posameznik	(Puklek Levpušček & Zupančič, 2009, str. 13) (Zimmerman, 1995, str. 202) (Stirling, 2013, str. 51-72) (Radovan, 2002, str. 33)
Samouresničitev, dodana vrednost, notranja moč, posledice, spodbuda, cilj	(Musek & Pečjak, 1992, str. 56) (Brajša, 1996, str. 65) (Uhan, 2001, str. 11) (Stirling, 2013, str. 51-72)
Vloga	(Zimmerman, 1995, str. 202) (Stirling, 2013, str. 51-72) (Majer, 2015, str. 200)
Vrednote	(Barle & Trunk Širca, 2013, str. 21) (Krajnc, 1977, str. 10-13) (Musek, 1995, str. 5) (Uhan, 2001, str. 11)
Potrebe	(Uhan, 2001, str. 11) (Stirling, 2013, str. 51-72) Uradni list Evropske unije
Vseživljenjsko učenje, izboljšanje izobrazb/kompetenc	(Barle & Trunk Širca, 2013, str. 21) (Krajnc, 1977, str. 10-13) (Radovan, 2002, str. 33) (Majer, 2015, str. 200) Uradni list Evropske unije

V raziskavi smo prišli do ugotovitve, da so odrasli v veliki večini motivirani za izobraževanje, saj v svojem udejstvovanju v učnem procesu vidijo koristi in priložnosti za samouresničitev. Seveda motivacija narašča in upada pod vplivom različnih pojavov iz okolice. Eden od dejavnikov je tudi družina v kateri se oblikuje odnos do izobraževanja. Pomemben vpliv na odločanje posameznika glede izobraževanja ima izobrazba staršev. Po drugi strani je izredno pomembno, da odraslega družina spodbuja in mu je v oporo pri doseganju cilja.

Raziskave, ki se ukvarjajo s staranjem in vlogo različnih dejavnosti v tem procesu, kažejo, da dobivata učenje in izobraževanje vse pomembnejšo vlogo tudi pri starostnikih. Starejši odrasli so se lahko v preteklosti, tako kot tudi danes, izobraževali v okviru nekaterih organizacij in programov, ki niso namenjeni izključno izobraževalni dejavnosti. Mnogo dejavnosti izvaja Zveza društev upokojencev, dejavna pa je tudi politična stranka upokojencev oziroma sekcija upokojencev pri političnih strankah. Starejši odrasli se v svojem tretjem življenjskem obdobju velikokrat odločajo za kakršnekoli oblike izobraževanj.

Najboljši motivacijski dejavnik za odrasle je interes in korist, saj je to osnova za uspeh. To še posebej velja za zaposlene odrasle, saj je treba izobraževanje izvajati na vseh ravneh organizacije, kar pomeni, da ni dovolj, da je izobraževanje in usposabljanje le domena vodilnih delavcev. V sodobnih okoliščinah se piramida vodenja lahko obrne in zaposleni, ki niso bili na vodstvenih položajih, lahko postanejo pomembni člen v verigi vodenja in organiziranja dela ter sprejemanja strateških odločitev.

Nekateri avtorji menijo, da bi morala biti ena od pomembnejših nalog tako imenovane »Kadrovske službe«, ki se ukvarja s človeškimi viri, iskanje potenciala v posamezniku. Tako bi lahko opravljali svoje naloge na najboljši možen način in bi s tem povečali svojo učinkovitost. Kajti le z učinkovitim človeškim kapitalom in vlaganjem v kontinuiran proces izobraževanja je organizacija lahko uspešna. Odrasli so si skozi življenje nabrali določene življenjske izkušnje, vključno z dejavnostmi povezanimi z delom, družinskimi obveznostmi in predznanji. Povezati morajo teorije in koncepte, ter prepoznati vrednost učnih izkušenj in graditi samopodobo na teh temeljih. Glede na to, da so odrasli usmerjeni k doseganju ciljev, se morajo socialno in čustveno angažirati ne glede na vse ovire s katerimi se srečujejo. Zaradi tega še bolj cenijo organizirane in jasno definirane izobraževalne programe. Vso na novo pridobljeno znanje bodo uporabili pri opravljanju svojega dela, saj bodo na takšen način krepili svoje veščine ter pridobili višje kompetence na delovnem področju.

Pri pregledu domačih in tujih virov lahko sklepamo, da je motivacija tista gonilna sila, ki človeka pripravi, da se izobražuje in mu daje moč in energijo, da pri tem vztraja, je visoko motiviran in zavzet za doseg svojih ciljev. Za izboljšanje kognitivne učinkovitosti vseživljenjskega učenja je potrebno vedeti, da izobraževanje razvija napredne kognitivne strukture. Starost in psihosocialno stanje posameznika vplivata na ta proces.

5 Zaključek

Izobraževanje ne bi smelo biti mučno in težko, saj v okviru izobraževanja razvijamo vrednote ter izboljšujemo stopnjo inteligentnosti. Živimo v času, ko znanje hitro zastara in zaradi tega se od nas zahteva različne sposobnosti, kot so obvladovanje komunikacijskih veščin, tujih jezikov ter poznavanje in spretno ravnanje z računalniško tehnologijo. Če bomo na učenje gledali kot na priložnosti in izzive, bomo pri tem uživali ter dosegli osebni napredek in zadovoljstvo pri opravljanju dela ali kakršnekoli druge dejavnosti.

Potrebe po razumevanju, vedoželjnosti, znanju so del nas samih in četudi mislimo, da nimamo nobene potrebe po znanju, se neprestano nekaj dogaja okoli nas. Zaradi tega potrebujemo neko znanje, da bomo lahko izbrali ustrezne smernice in pravo pot v življenju. Za opravljanje poklica potrebujemo ustrezno znanje, kot npr. ekonomist mora vedeti, kako se računa in vodi bilanca v podjetju, gostinec kako se pravilno postreže hrana in pijača, medicinska sestra mora poznati standarde zdravstvene nege, poštar mora poznati pravila in postopke dostavljanja poštnih pošiljke. Vsako znanje lahko pretvorimo v poklic oziroma v življenjsko kariero, katero lahko neprestano gradimo in izpolnjujemo. Le to je odvisno od nas samih, kaj si želimo in koliko smo motivirani za doseg naših ciljev. Potrebno je zbrati veliko moči za notranjo

motivacijo, še posebej takrat, ko si veliko prizadevamo za pridobivanje novih znanj in nikakor nismo uspešni pri tem. Najboljše je, da postanemo sami svoji motivatorji, kajti tako lahko uravnavamo raven motivacije kljub temu, da pri doseganju cilja naletimo na ovire. Gre namreč za negovanje naših veščin in sposobnosti in slej kot prej bomo prišli do končnega rezultata, to je do našega cilja. Za dober šolski uspeh ali dobro opravljeno delo smo lahko nagradjeni v obliki priznanja, pohvale ali napredovanja.

Večjo voljo in zagon za naprej lahko dobimo v okviru motivacijskih sredstev, če prejmemo pohvalo, nagrado ali kakšen drug dosežek, kot je priznanje, napredovanje v obliki finančnih sredstev, saj je to v interesu zaposlenih odraslih. S pomočjo odkrivanja talentov in sposobnosti lahko določimo, katere so naša področja na katerih smo močni. S sistematičnim pristopom k učenju bomo lahko uspeli izboljšati znanje poleg tega se bomo še kaj novega naučili in spoznali. Izobraževalni programi, ki so namenjeni odraslim, morajo temeljiti na prenosu znanja v prakso in omogočiti, da razvijajo svoje potenciale za doseg osebne in delovnega razvoja. Za posameznikovo povečanje prilagodljivosti na opravljanje poklica je izobraževanje ključnega pomena, saj jim zagotavlja možnosti za izboljševanja življenjskega standarda. S tem tudi možnost za vertikalno in horizontalno napredovanje na delovnem mestu. Dejstvo je, da vseživljenjsko učenje dobiva vse večji pomen, saj nam različna znanja dajejo možnost konkurenčne prednosti na trgu dela, kjer je konkurenca zelo močna. Le s stalnim strmenjem k pridobivanju novih znanj lahko organizacija ali posameznik doseže raven znanja in izobrazbe za obstoj na globalnem trgu. Samo s pozitivnim pristopom za individualen razvoj sposobnosti lahko dosežemo univerzalno odličnost, zato menim, da je sklep zelo preprost: vseživljenjsko učenje je ključ do boljše kvalitete življenja v vseh življenjskih obdobjih.

Reference

1. Barle, A., & Trunk Širca, N. (2013). *Pomen izobraževanja v družbi prihodnosti*. Pridobljeno 27.1.2018 <http://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/978-961-266-080-2/023-035.pdf>.
2. Brajša, P. (1996). *Sedem lastnosti uspešnega managementa*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
3. FOŠ Novo mesto (2010). *Otoška rastoča strategija univerzalne odličnosti in mojstrstva*, Otočec.
4. Krajnc, A. (1977). *Izobraževanje naša družbena vrednota*. Ljubljana: Delavska enotnost.
5. Jelenc Krašovec, S. (2003). *Andragoško svetovalno delo*. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
6. Majer, S. (2015). *Vseživljenjsko učenje v tretjem življenjskem obdobju*. Revija za univerzalno odličnost. Novo mesto: Fakulteta za organizacijske študije.
7. Musek, J. (1995). *Ljubezen, družina, vrednote*. Ljubljana: Educy.
8. Musek, J., & Pečjak, V. (1992). *Psihologija*. Ljubljana: Educy.
9. Puklek Levpušček., & M., Zupančič, M. (2009). *Osebnostni, motivacijski in socialni dejavniki učne uspešnosti*. Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica.
10. Radovan, M. (2002). *Motivacija odraslih v izobraževanju: rezultati dveh raziskav*. Ljubljana: Andragoški center Republike Slovenije.
11. Radovan, M., & Vilič Klenovšek, T. (2001). *Razlogi za izobraževanje in pomoč odraslim pri učenju*. Ljubljana: Andragoški center Republike Slovenije.

12. Stirling, D. (2013). "*Motivation in Education.*" Aichi Universities English Education Research Journal. 29 (2013): 51-72. Trans. Mitsuo Kondo. Print. Pridobljeno 27.1.2018
http://www.learndev.org/dl/Stirling_MotEdu.pdf.
13. Uhan, S. (2001). *Vrednotenje dela II*. Kranj: Moderna organizacija.
14. Uradni list Evropske unije. *Sklepi Sveta z dne 19. novembra 2010 o pobudi Mladi in mobilnost – celovit pristop za obvladovanje izzivov, s katerimi se srečujejo mladi. (2010, 19. november)*. Pridobljeno 27.1.2018 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2010.326.01.0009.01.SLV&toc=OJ:C:2010:326:TOC.
15. Zimmerman, B. J. (1995). *Self-efficacy and educational development*. Pridobljeno 27.1.2018
http://www.researchgate.net/profile/Barry_Zimmerman_Self-efficacy_and_educational_development.pdf.
16. Živec, M. (2007). *Motivacija v izobraževanju odraslih*. (Diplomsko delo): Fakulteta za družbene vede. Univerza v Ljubljani.

Helena Handukić je leta 2015 diplomirala na FOŠ -u v Novem mestu in pridobila strokovni naziv diplomirana organizatorica. Trenutno na Fakulteti za organizacijske študije v Novem mestu opravlja magisterij menedžmenta kakovosti. Zaposlena je v zdravstvu, na področju kakovosti.

Abstract: **Factors of Motivation for Lifelong Learning**

(RQ): What factors influence on motivation for adult learning?

Purpose: The purpose and goal of the research is to examine and present education, social aspects of education, the impact of heredity and environment as a factor in motivating for education, and what motivates adults for education.

Method: The method that we will use will be a qualitative, descriptive approach based on the study of existing literature, articles, and personal experiences.

Results: The results showed that the development of the individual and society an important continuing education, which is related to the acquisition of knowledge, which can be used in various fields of life.

Organization: Continuing adult education is important for personal and social development.

Originality: Acquiring new knowledge is crucial for the effectiveness of an individual in different spheres of life.

Limitations: The study was made on the basis of theories, articles and study tasks.

Keywords: education, lifelong learning, motivation, self-efficacy, effectiveness, excellence, training, efficiency, adults.

Copyright (c) Helena HANDUKIĆ

Creative Commons License

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.